

Maria FILIPIAK

JAN PAWEŁ II O KOBIECIE
Bibliografia wypowiedzi (1978-1994)

Wykaz skrótów

AP1 – *Anioł Pański z papieżem Janem Pawłem II*, t. 1, Città del Vaticano 1982, ss. 462

AP2 – *Anioł Pański z papieżem Janem Pawłem II*, t. 2, Città del Vaticano 1986, ss. 479

AP3 – *Anioł Pański z papieżem Janem Pawłem II*, t. 3, Città del Vaticano 1989, ss. 395

AP4 – *Anioł Pański z papieżem Janem Pawłem II*, t. 4, Città del Vaticano 1992, ss. 383

IGP – *Insegnamenti di Giovanni Paolo II* [Città del Vaticano]

I (1978), ss. 477

II (1979) [t. 1], ss. 1729

II (1979) t. 2, ss. 1574

III (1980) t. 1, ss. 1983

III (1980) t. 2, ss. 1869

IV (1981) t. 1, ss. 1292

IV (1981) t. 2, ss. 1313

V (1982) t. 1, ss. 1376

V (1982) t. 2, ss. 2497

V (1982) t. 3, ss. 1751

VI (1983) t. 1, ss. 1730

VI (1983) t. 2, ss. 1496

VII (1984) t. 1, ss. 2016

VII (1984) t. 2, ss. 1708

VIII (1985) t. 1, ss. 2081

VIII (1985) t. 2, ss. 1683

IX (1986) t. 1, ss. 2204

IX (1986) t. 2, ss. 2242

X (1987) t. 1, ss. 1482

X (1987) t. 2, ss. 2582

X (1987) t. 3, ss. 1812

XI (1988) t. 1, ss. 1073

XI (1988) t. 2, ss. 2625

XI (1988) t. 3, ss. 1405

XI (1988) t. 4, ss. 2317

XII (1989) t. 1, ss. 1945

XII (1989) t. 2, ss. 1783

XIII (1990) t. 1, ss. 1885

XIII (1990) t. 2, ss. 1888

NP I – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, I (1978), Poznań, Warszawa 1987, ss. 220

NP II, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 1, Poznań 1990, ss. 793.

NP II, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, II (1979) t. 2, Poznań 1992, ss. 753.

NP III, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 1, Poznań, Warszawa 1985, ss. 875.

NP III, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, III (1980) t. 2, Poznań, Warszawa 1986, ss. 924.

NP IV, 1 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 1, Poznań 1989, ss. 611.

NP IV, 2 – Jan Paweł II, *Nauczanie papieskie*, IV (1981) t. 2, Poznań 1989, ss. 572.

ORpol. – „L'Osservatore Romano” wyd. polskie 1(1980) –

1978

1. *Widzialny znak misji kobiety w Kościele* (U grobu św. Katarzyny, 5 XI), NP I, s. 45-46; toż: *Segno visibile della missione della donna nella Chiesa*, IGP I, s. 102-104. VIII (1985) t. 2, ss. 1683

2. *Bogactwo żywej wiary w sercu Kościoła* (Do sióstr zakonnych, 10 XI), NP I, s. 56-59; toż: *Ricchezza di fede viva nel cuore della Chiesa*, IGP I, s. 126-131.

3. *Siostry zakonne światłością Kościoła ludzkości* (Do przełożonych generalnych sióstr zakonnych, 16 XI), NP I, s. 75-77; toż: *Le religiose, luce per la Chiesa e per l'umanità*, IGP I, s. 165-168.

1979

4. *Odblask słodczy Maryi na obliczu każdej matki* (Do młodzieży, 10 I), NP II, 1, s. 20-21; toż: *Sul volto di ogni madre un riflesso della dolcezza di Maria*, IGP II, 1, s. 38-40.

5. *List Sekretarza Stanu do Uczestniczek Zebrania Światowej Unii Kobiet Katolickich* (29 I), NP II, 1, s. 104-105; toż: *Lettera del Segretario di Stato all'Unione Donne Cattoliche*, IGP II, 1, s. 259-261.

6. *Przemówienie do sióstr klauzurowych* (30 I), NP II, 1, s. 112-114; toż: *La vostra vita di consacrate è pienamente attuale*, IGP II, 1, s. 283-286.

7. *Godność kobiety i jej misji* (Do członkiń Stowarzyszenia API-COLF, 29 IV), NP II, 1, s. 435-438; toż: *La dignità della donna e della sua missione*, IGP II, 1, s. 1018-1023.

8. *O godności kobiety i matki polskiej* (Gniezno, 3 VI), NP II, 1, s. 613-614.

9. *Do wyższych przełożonych zgromadzeń żeńskich* (Jasna Góra, 5 VI), NP II, 1, s. 634-636; toż: *La vocazione religiosa segno vivo del „secolo futuro”*, IGP II, 1, s. 1425-1429.

10. *Do sióstr zakonnych* (Kraków, 9 VI), NP II, 1, s. 704-707.

11. *Świadectwo zakonne odpowiadające naszym czasom* (Do unii przełożonych generalnych, 15 XI), NP II, 2, s. 555-558; toż: *Una testimonianza religiosa aderente al nostro tempo*, IGP II, 2, s. 1165-1170.

12. *Bądźcie żywym przykładem wiarygodnego wzoru kobiety* (Do przedstawicielek Włoskiego Ośrodka Kobiecego, 7 XII), NP II, 2, s. 643-645; toż: *Siate esempi viventi di un progetto credibile di donna*, IGP II, 2, s. 1339-1342.

1980

13. *Tajemnica kobiety objawia się w macierzyństwie* (Audiencja generalna, 12 III), NP III, 1, s. 226-228; toż: *Il mistero della donna si rivela nella maternità*, IGP III, 1, s. 540-545.

14. *Paschalny wymiar konsekracji zakonnej* (Do sióstr zakonnych, 13 IV), NP III, 1, s. 372-375; toż: *Dimensione pasquale della consacrazione religiosa*, IGP III, 1, s. 894-899.

15. *Jesteście włączone w prorockie posłannictwo Kościoła* (Do sióstr zakonnych, 3 V), NP III, 1, s. 461-464; toż: *A pieno titolo coinvolte nella missione profetica della Chiesa*, IGP III, 1, s. 1095-1100.

16. *Głównym obowiązkiem jest uznać godność i prawa kobiety* (Do uczestników V Międzynarodowego Kongresu do Spraw Rodziny, 8 XI), NP III, 2, s. 568-570; toż: *È un dovere capitale riconoscere la dignità e i diritti della donna*, IGP III, 2, s. 1083-1087.

1981

17. *Żyć i świadczyć o wierze* (Do sióstr zakonnych, 3 I), NP IV, 1, s. 8-9; toż: *Vivere e testimoniare la fede nell'ideale missionario di monsignor Comboni*, IGP IV, 1, s. 18-20.

18. *Jesteście świadkami miłości* (Do sióstr zakonnych, 17 II), NP IV, 1, s. 157-161; toż: *Essere testimoni, perseverare nella preghiera, aderire docilmente al magistero della Chiesa*, IGP IV, 1, s. 320-326.

19. *Kontemplacyjny wymiar tajemnicy życia konsekrowanego* (Do sióstr zakonnych, 26 II), NP IV, 1, s. 273-274; toż: *La dimensione contemplativa segreto della vita religiosa*, IGP IV, 1, s. 556-559.

1982

20. *Custodite gelosamente l'eredità spirituale tramandatavi dalla beata Agnese di Boemia* [Strzeżcie zazdrośnie duchowego dziedzictwa przekazanego wam przez bł. Agnieszkę z Pragi] (List do arcybiskupa Pragi, 1 III), IGP V, 1, s. 732-739.

21. *Lettera all'Arcivescovo di Spoleto* [List do arcybiskupa Spoleto] (W sześćsetną rocznicę urodzin św. Rity, 15 III), IGP V, 1, s. 871-875.

22. *Voi donate la vita ad una causa grande, quella del sacerdozio cattolico* [Poświęćcie wasze życie w służbie kapłanom] (Do gospodyń parafialnych, 22 IV), IGP V, 1, s. 1289-1292.

23. *Due risposte autentiche alla chiamata dell'amore* [Dwie autentyczne odpowiedzi na wezwanie miłości] (Homilia podczas kanonizacji Margherity Bourgeoys i Giovanni Delanoue, 31 X), IGP V, 3, s. 986-993.

24. *Nuova Samaritana, s. Teresa di Gesù invita tutti ad avvicinarsi a Cristo* [Nowa Samarytanka, św. Teresa od Jezusa zaprasza wszystkich do bliskości z Chrystusem] (Homilia, Avila, 1 XI), IGP V, 3, s. 1032-1041.

25. *La „carità d'urgenza” di Angela della Croce è impulso a progredire verso la giustizia sociale* [Miłość przynaglająca Angeli od Krzyża jest bodźcem dla rozwoju sprawiedliwości społecznej] (Homilia podczas beatyfikacji, 5 XI), IGP V, 3, s. 1145-1151.

26. *Sull'esempio di madre Eugenia Ravasco incrementate l'apostolato dell'insegnamento* [Na przykładzie matki Eugenii Ravasco ubogacajcie apostolat nauczania] (Do sióstr zakonnych, 11 XII), IGP V, 3, s. 1588-1592.

1983

27. *La presenza di Maria nella nuova pentecoste della Chiesa* [Obecność Maryi w nowej pięćdziesiątnicy Kościoła] (Homilia, Suyapa, 8 III), IGP VI, 1, s. 648-654.

28. *„Będę błogostawił Pana po wieczne czasy”* (Homilia podczas beatyfikacji Urszuli Ledóchowskiej, Poznań, 20 VI), w: *Pokój tobie Polsko! Ojczyzno moja! Jan Paweł II znów na polskiej ziemi*, Libreria Editrice Vaticana 1983, s. 123-129; toż: *Il legame dell'uomo con la terra alla base dell'esistenza della società*, IGP VI, 1, s. 1601-1607.

29. *„Błogostawieni, którzy łakną i pragną sprawiedliwości”* (Homilia, Wrocław, 21 VI), w: *Pokój tobie Polsko! Ojczyzno moja! Jan Paweł II znów na polskiej ziemi*, Libreria Editrice Vaticana 1983, s. 150-159; toż: *Riacquistare la reciproca fiducia per costruire il futuro della patria*, IGP VI, 1, s. 1617-1625.

30. *La legge dell'amore e della fratellanza fondamento dei rapporti internazionali* [Prawo miłości i braterstwa fundamentem relacji międzynarodowych] (Homilia podczas beatyfikacji s. Marii od Jezusa Ukrzyżowanego, 13 XI), IGP VI, 2, s. 1071-1075.

31. *Amore della Chiesa e azione di pace nella vita della „piccola araba”* [Miłość Kościoła i czynienie pokoju w życiu „małej Arabki”] (Do pielgrzymów z Ziemi Świętej, 14 XI), IGP VI, 2, s. 1082-1085.

1984

32. *Un messaggio alle donne: „Portate nel cuore di questa società le qualità umane e cristiane di cui Dio dotato la vostra femminilità”* [Przesłanie do kobiet:

„Wnoście w serce społeczności wartości ludzkie i chrześcijańskie, którymi Bóg was obdarzył”] (Homilia podczas beatyfikacji s. Marie Léonie Paradis, 11 IX), IGP VII, 2, s. 440-449.

1985

33. *La beata Ana de los Angeles testimone di verità e amore* [Błogosławiona Anna od Aniołów świadkiem prawdy i miłości] (Homilia podczas beatyfikacji, 2 II), IGP VIII, 1, s. 348-355.

34. *Sull'esempio dei primi cristiani una vera testimonianza di amore* [Prawdziwe świadectwo miłości na przykładzie pierwszych chrześcijan] (Homilia podczas beatyfikacji sióstr: Pauline von Mallinckrodt i Caterina Troiani, 14 IV), IGP VIII, 1, s. 1039-1045.

35. *Con l'amore profondo a Cristo, ai poveri e ai bisognosi suor Virginia anticipò il senso moderno dell'assistenza* [Z głębokiej miłości do Chrystusa, ubogich i potrzebujących siostra Virginia rozpoczęła nową formę opieki] (Homilia podczas beatyfikacji s. Virginii Centurione Bracelli, 22 IX), IGP VIII, 2, s. 754-760.

36. *Il limpido messaggio che promana dai nuovi Beati: „L'amore è la più grande ricchezza dell'uomo”* [Z nowych błogosławionych promieniuje jasne przesłanie: „Największym bogactwem człowieka jest miłość”] (Homilia podczas beatyfikacji Pio Campidelli, s. Marii Teresy Gerhardinger i s. Rebeki Ar-Rayes, 17 XI), IGP VIII, 2, s. 1271-1276.

1986

37. *Carità, amore e misericordia per il nostro mondo diviso* [Przyjaźń, miłość, miłosierdzie dla podzielonego świata] (Do sióstr zakonnych, 17 IV), IGP IX, 1, s. 1055-1058.

38. *Proponete la povertà come valore e sfida ad una società troppo avida di benessere* [Społeczeństwu konsumpcyjnemu głóście ubóstwo jako wartość i wyzwanie] (Do sióstr zakonnych, 9 V), IGP IX, 1, s. 1297-1301.

39. *I santi della Chiesa cattolica sono per l'intera umanità* [Święci Kościoła katolickiego służą całej ludzkości] (Homilia podczas beatyfikacji s. Teresy Marii od Krzyża, 19 X), IGP IX, 2, s. 1126-1131.

40. *„Con la vostra opera educativa possiate avvicinare i giovani a Cristo”* [„Przybliżajcie młodym Chrystusa przez wasze działania wychowawcze”] (Do sióstr zakonnych, 12 XI), IGP IX, 2, s. 1404-1405.

1987

41. *Encyklika [...] o błogosławionej Maryi Dziewicy w życiu pielgrzymującego Kościoła „Redemptoris Mater”* (25 III), ORpol. 8(1987) nr 3, s. 3-13; toż: *Lettera*

enciclica sulla Beata Vergine Maria nella vita della Chiesa in cammino. „Redemptoris Mater”, IGP X, 1, s. 678-803.

42. *Błogosławiona córka polskiej wsi* (Homilia w czasie beatyfikacji Karoliny Kózkówny, Tarnów, 10 VI), w: *„Do końca ich umiłował”*. Jan Paweł II. Trzecia wizyta duszpasterska w Polsce, 8-14 czerwca 1987 roku, Città del Vaticano 1987, s. 71-79; toż: *Carolina Kózka parla ai giovani della grande dignità della donna*, IGP X, 2, s. 2081-2090.

43. *Powołanie, na które składa się dom, rodzina, małżeństwo, dzieci i praca* (Do włókniarek, Łódź, 13 VI), ORpol. 8(1987) nr 5 bis, s. 13-14; toż: *I compiti materni e familiari della donna: valore superiore a qualunque professione pubblica*, IGP X, 2, s. 2203-2213.

44. *Sekret godnego przeżywania kobiecości* (Anioł Pański, 16 VIII), AP 3, s. 239-240; toż: *Il Concilio ha ribadito la dignità della donna quale parte viva del Popolo di Dio e del Corpo Mistico di Cristo*, IGP X, 3, s. 220-221.

1988

45. *Annuncio della pubblicazione del documento sulla dignità e vocazione della donna* [Zapowiedź ogłoszenia dokumentu o godności i powołaniu kobiety] (Do Synodu Biskupów, 17 VI), IGP XI, 2, s. 2042-2050.

46. *List apostolski „Mulieris dignitatem” [...] z okazji Roku Maryjnego o godności i posłaniu kobiety* (15 VIII), ORpol. 9(1988) nr 8, s. 3-12; toż: *Lettera Apostolica sulla dignità e vocazione della donna in occasione dell’Anno Mariano. „Mulieris dignitatem”*. IGP XI, 3, s. 317-378.

47. *Christifideles Laici. Posynodalna adhortacja [...] o powołaniu i misji świeckich w Kościele i w świecie dwadzieścia lat po Soborze Watykańskim II* (30 XII), ORpol. 9(1988) nr 12, s. 9-24 (zwł. s. 20); toż: *„Christifideles Laici” [...] su vocazione e missione dei laici nella Chiesa e nel mondo*, IGP XI, 4, s. 2083-2175.

1989

48. *Il monastero diventi per ogni „donna consacrata” una scuola di servizio e di amore al Signore* [Niech dla każdej „konsekrowanej kobiety” klasztor stanie się szkołą służby i miłości Pana] (Do przeorysz benedyktyńskich, 16 I), IGP XII, 1, s. 117-120.

49. *Si comprenda e si valorizzi il contributo indispensabile della donna all’edificazione della società e della Chiesa* [Zrozumienie i dowartościowanie niezbędnego wkładu kobiety w budowanie społeczeństwa i Kościoła] (Życzenia z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet, 8 III), IGP XII, 1, s. 514.

50. *La nuova canonizzazione esalta la condizione femminile* [Obecna kanonizacja podnosi godność kobiety] (Homilia podczas kanonizacji Cleli Barbieri, 9 IV), IGP XII, 1, s. 781-783.

51. *Vittoria Rasoamanarivo: nella vita matrimoniale, nella comunità ecclesiale, nel servizio ai poveri testimoniò la sua passione per Cristo* [Vittoria Rasoamanarivo: w życiu małżeńskim, we wspólnocie Kościoła, w służbie ubogim świadczyła miłość do Chrystusa] (Homilia podczas beatyfikacji, 30 IV), IGP XII, 1, s. 1002-1009.

52. *Valorizzare lo specifico contributo che le donne possono offrire alla pace* [Dowartościowanie szczególnego wkładu kobiet na rzecz pokoju] (Do uczestniczek seminarium „Kobiety i solidarność”, 22 V), IGP XII, 1, s. 1325-1326.

1990

53. *Conversione personale e comunitaria per costruire una società più giusta e fraterna anche verso la donna* [Nawrócenie osobiste i wspólnotowe w celu budowania społeczności bardziej sprawiedliwej i braterskiej również dla kobiet] (Brazylia, 28 II), IGP XIII, 1, s. 555-558.

54. *I Consultori Familiari siano luoghi rispettosi della loro vera natura di servizio alla famiglia* [Konsultorzy rodzinni powinni w służbie rodziny respektować prawdziwą naturę] (Do Włoskiej Konfederacji Konsultorów Rodzinnych, 2 III), IGP XIII, 1, s. 568-572.

55. *Vivere in prima persona i valori umani per tramandarli alle nuove generazioni* [Osobiste przeżycie wartości ludzkich jest niezbędne do przekazania ich nowym pokoleniom] (Do „National Organization of Italian American Women”, 29 IX), IGP XIII, 2, s. 781-783.

1991

56. *Mulieris dignitatem* [Godność kobiety] (Do pracownic fabryki w Marche, 19 III), „La Traccia” 12(1991) nr 3, s. 269-271.

57. *Santificare il quotidiano* [Uświęcać codzienność] (Homilia podczas beatyfikacji trzech kobiet: Annuciata Cocchetti, Marie-Thérésa Haze, Chiara Dina Bosatta, 21 IV), „La Traccia” 12(1991) nr 4, s. 365-367.

58. *L'evangelizzazione mira a far sorgere „una nuova umanità”* [Ewangelizacja zmierza ku zrodzeniu nowej ludzkości] (Do przełożonych generalnych zakonów żeńskich, 16 V), „La Traccia” 12(1991) nr 5, s. 540-542.

59. *Co stało się z macierzyństwem polskich kobiet?* (Anioł Pański, 9 VI), w: *Ducha nie gaście. Jan Paweł II w Polsce 1-9 czerwca 1991*, Paris 1991, s. 307-308; toż: *Maria, aiutaci a compiere la volontà di Dio*, „La Traccia” 12(1991) nr 6, s. 718-719.

60. *Próby i zwycięstwa wiary naszego czasu* (Homilia podczas beatyfikacji Anieli Salawy, 13 VIII), ORpol. 12(1991) nr 8, s. 7-8; toż: *Camminare nella carità*, „La Traccia” 12(1991) nr 7-8, s. 901-903.

61. *600-lecie kanonizacji Brygidy Szwedzkiej* (List [...] do Przełożonej Generalnej Zakonu Najświętszego Zbawiciela św. Brygidy, 8 IX), ORpol. 12(1991) nr 1,

s. 9-10; toż: *Il suo desiderio di unità e di adesione a Gesù*, „La Traccia” 12(1991) nr 9, s. 1072-1074.

62. *Św. Maria Goretti – nauczycielka wiary i prawdziwej miłości* (Homilia, Latina, 29 IX), ORpol. 12(1991) nr 12, s. 36-38; toż: *Maria Goretti morì perdonando*, „La Traccia” 12(1991) nr 9, s. 1130-1131.

63. *Św. Brygida znakiem pojednania i nadziei* (Homilia, 6 X), ORpol. 12(1991) nr 12, s. 15-16; toż: *Per il VI Centenario della canonizzazione di Santa Brigida*, „La Traccia” 12(1991) nr 10, s. 1197-1198.

64. *Święci ewangelizują Kościół* (Homilia podczas beatyfikacji matki Pauliny, 18 X), ORpol. 12(1991) nr 11, s. 23-25; toż: *La Chiesa in Brasile ha bisogno di Santi!*, „La Traccia” 12(1991) nr 10, s. 1264-1266.

1992

65. *Życie konsekrowane dzisiaj* (Do uczestniczek IX Zgromadzenia Generalnego Międzynarodowej Unii Przełożonych Generalnych, 9 IV), ORpol. 13(1992) nr 7, s. 40-41; toż: *Attrarre alla Verità che è Cristo*, „La Traccia” 13(1992) nr 4, s. 432-433.

66. *La nuova Beata ci insegna soprattutto a confidare* [Nowa błogosławiona uczy nas przede wszystkim zaufania] (Do sióstr zakonnych, 18 V), „La Traccia” 13(1992) nr 5, s. 609-610.

67. *L'urgenza di difendere l'uguale dignità umana di tutte le persone* [Obrona godności wszystkich osób] (Do uczestników kolokwium „Kobieta w społeczeństwie”, 26 VI), „La Traccia” 13(1992) nr 6, s. 826-827.

1993

68. *Stały się światłością dla pokoleń* (Homilia podczas kanonizacji Klaudyny Thèvenet i Teresy od Jezusa „de Los Andes”, 21 III), ORpol. 14(1993) nr 5-6, s. 10-11.

69. *Siostry zakonne w służbie życiu* (Do uczestniczek Międzynarodowej Unii Przełożonych Generalnych, 14 V), ORpol. 14(1993) nr 8-9, s. 33-34.

70. *List [...] do sióstr klarysek z okazji osiemdziesięciolecia narodzin św. Klary* (11 VIII), ORpol. 15(1994) nr 1, s. 10-11.

71. *Św. Elżbieta Węgierska* (Audiencja generalna, 17 XI), ORpol. 15(1994) nr 1, s. 46.

1994

72. *Godność kobiety – małżonki i matki* (Do uczestników XI Zgromadzenia Plenarnego Papieskiej Rady do Spraw Rodziny, 24 III), ORpol. 15(1994) nr 8, s. 18-19.

73. *Godność i posłannictwo kobiety chrześcijańskiej* (Audiencja generalna, 22 VI), ORpol. 15(1994) nr 9-10, s. 21-22.

74. *Kobiety w Ewangelii* (Audiencja generalna, 6 VII), ORpol. 15(1994) nr 9-10, s. 22-24.

75. *Szerokie pole działania kobiety w Kościele* (Audiencja generalna, 13 VII), ORpol. 15(1994) nr 9-10, s. 24-25.

76. *Niezwykła wielkość macierzyństwa* (Audiencja generalna, 20 VII), ORpol. 15(1994) nr 9-10, s. 25-26.

77. *Macierzyństwo w kontekście powszechnego kapłaństwa w Kościele* (Audiencja generalna, 27 VII), ORpol. 15(1994) nr 11, s. 31-32.

1995

78. *Kobieta wychowawczynią do życia w pokoju* (Orędzie na XXVIII Światowy Dzień Pokoju, 1 stycznia 1995 r.), ORpol. 16(1995) nr 1, s. 8-11.